

Нѣкои искатъ да твърдятъ, че увѣковѣчаването името на Хаджи Димитра се дължи на Ботева, и че, ако последниятъ не бѣше го възпѣлъ въ своето гениално творение, то сливенскиятъ юнакъ отдавна щѣлъ да бжде забравенъ. Той не щѣлъ да бжде националенъ герой. Макаръ че никой български историкъ не е съгласенъ съ тая преценка, нека ми бжде позволено да опровергая това повърхностно мнение, като си послужи съ вражески доказателства, именно съ турски официални документи и чужди отзиви, които показватъ, че подвигътъ на Хаджи Димитъръ е билъ единъ отъ най-смѣлитѣ и рѣдки примѣри на мъжество и самопожертвуване, и че за него трѣбва вѣчно да се говори въ всѣка българска колиба, дето се ражда българско дете.

Преди всичко, ако четата на Хаджи Димитъръ е била унищожена въ продължение на две седмици, това може да се обясни само съ извънреднитѣ мѣрки, които турското правителство взело, презъ тая година изобщо, за потушаване на всѣко четническо движение. Високата порта изпраща председателя на държавния съветъ, известния „реформаторъ“ Мидхадъ паша, като извънреденъ комисаръ на Дунавската областъ. Въ цѣлия вилаетъ е вдигнато на кракъ всичко годно да носи оржие — турци, помаци, черкези и татари. На българското население е заповѣдано да не оказва никаква помощ на възстанитѣ. На овчаритѣ е съобщено да слѣзатъ съ стадата си отъ планинитѣ, за да се отнеме възможността на четницитѣ да се продоволстватъ. Военниятъ щабъ изработилъ специаленъ оперативенъ планъ за преследване на дружината. Отъ Цариградъ се изпращатъ единъ полкъ редовна пехота и едно отдѣление планинска артилерия. Отъ Прилепъ е повиканъ единъ „алай“ конница. Всички разполагаеми военни сили отъ Търново, Свищовъ, Севлиево, Габрово и Казанлъкъ — войници и стражари — сж били отправени противъ четата, още при първото съобщение за нейното появяване. Искана е телеграфически и друга военна помощ отъ „белюци“ и резервна войска. Образувани сж многобройни потери отъ цѣлото турско население между Дунава и Стара-планина. Особено енергични въ разпорежданията си се показвали търновскиятъ мютесарифъ, севлиевскиятъ каймакаминъ и русенскиятъ Али бей. Заедно съ други военни и цивилни лица, яхнали на коне, тѣ наблюдавали сражението при Канлж-дере, дето падналъ раненъ Стефанъ Караджа. За дви-